

Během dvou týdnů se
v Medvědině všechno změní.

Završení
trilogie
Medvědin

Fredrik Backman

VÍTĚZOVÉ

HOST

Vinnarna © Fredrik Backman, 2021
Published by agreement with Salomonsson Agency
Cover pictures from open sources
Translation © Helena Matocha, 2023
Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o., 2023
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-1603-2 (PDF)
ISBN 978-80-275-1604-9 (ePUB)
ISBN 978-80-275-1605-6 (MobiPocket)

Pohádky

Všichni, kdo znali Benjaminu Oviče, zvláště pak my, kteří jsme ho znali dost dobře na to, abychom mu říkali Benji, jsme v hloubi duše nejspíš věděli, že nikdy nepatřil k těm, kdo se dočkají šťastného konce.

Ale přesto jsme samozřejmě doufali. Panebože, jak jen jsme doufali. Naivní sny jsou poslední obrannou linií lásky, a proto si vždycky namlouváme, že právě naše milované žádná strašlivá tragédie nepostihne a právě naši blízcí uniknou zlému osudu. Kvůli nim sníme o věčném životě, přejeme si mít superschopnosti a snažíme se stavět stroje času. Doufáme, panebože, jak jen doufáme.

Ovšem je pravda, že pohádky o chlapcích jako Benji nikdy nekončí tím, že zestárnou v kmety. Není jim dán dlouhý příběh a neumírají pokojně v domovech důchodců s hlavou na měkkém polštáři.

Chlapci jako Benji umírají mladí. Umírají násilně.

2

Vichřice

„Nekomplikuj to.“ To je běžná rada v hokeji i v životě. Nedělej nic složitější, než musíš, a moc u toho nepřemýšlej, pokud možno vůbec. Mělo by to platit i pro příběhy, jako je tento, neboť správně by se měl dát odvyprávět rychle, vždyť začíná teď a končí ani ne za dva týdny, kolik se toho za tu dobu může stát ve dvou hokejových městech? Nijak moc, přirozeně.

Jenom úplně všechno.

Problém s hokejem i s životem je totiž v tom, že jednoduché okamžiky jsou vzácné. Všechny ostatní jsou boj. Tento příběh nezačíná dnes, trvá už dva roky od doby, kdy se odsud odstěhovala Maya Anderssonová. Opustila Medvědin a cestou na jih projela Hedem. Obě lesní města leží tak blízko sebe a tak daleko od všeho dalšího, že jí připadalo, jako by mířila do emigrace. Jednou bude Maya zpívat o tom, že lidé vyrůstající tak blízko divočině mají možná blíž k divočině uvnitř sebe sama, budou to silná i slabá slova, jako je tomu ostatně skoro vždycky, když je řeč o nás. Ale pokud sem přijedete na návštěvu a náhodou zabloudíte do hospody Kožich — a nedostanete hned přes hubu za blbou otázku na věk nebo za debilní žádost o plátek citronu do drinku —, možná vám Ramona, která stojí za barem, prozradí něco důležitého: „Tady v lese jsou na sobě lidi závislejší než ve velkoměstech. Tady držej pospolu, ať chtěj, nebo ne, tak pospolu, že když sebou ve spánku jeden prudce hodí, jinýmu na druhý straně města se vyhrne košile.“

Chcete tohle místo pochopit? Pak musíte nejdřív pochopit, jak spolu všechno souvisí a jak jsou všichni spojeni neviditelnými vlákny vztahů, loajalit a dluhů: zimní stadion a továrna, hokejový klub a politika, umístění v tabulce a peníze, sport a pracovní příležitosti, kamarádi z dětství a spoluhráči z týmu, sousedi a kolegové a příbuzní. Tohle nutí lidi držet pospolu, aby tu přežili, ale taky nás to nutí vzájemně na sobě páchat strašlivé zločiny. Ramona vám neřekne všechno, to vám neřekne nikdo, ale chcete to pochopit? Opravdu pochopit? Pak musíte vědět, co máme za sebou.

V zimě před dvěma a půl lety Kevin Erdahl, nejlepší hokejista, kterého tu kdo kdy viděl, znásilnil na večírku Mayu. Dnes už nikdo nepoužívá výraz „znásilnění“, říká se spíš „skandál“ nebo „tamto, co se stalo“ nebo „no... však víš“. Všichni se stydí, nikdo nezapomíná. Řetězec událostí, který začal na onom večírku, vedl nakonec k politickým rozhodnutím a přesunům peněz z jednoho města do druhého. Následovalo jaro a léto plné obrovských zklamání, potom nenávidný podzim a násilná zima. Začalo to rvačkou na zimním stadionu a skončilo téměř válkou v ulicích, muži v černých bundách, policií zvaní „chuligáni“, ale v Medvědině známí pouze jako „Skupina“, zaútočili na své nepřátele v Hedu, na což muži z Hedu odpověděli tím, že podpálili Kožich. V honbě za pomstou ztratila Skupina mladíka, kterého milovala nade všechno, jmenoval se Vidar a zemřel při autonehodě. To byl vrchol všeho, vyústění mnohaleté agrese, pak už v tom nikdo nedokázal pokračovat. Vidara pohřbili, dva muži z Hedu šli do vězení a nastalo příměří nejen mezi chuligány, ale i mezi městy. Příměří, které od té doby jakžtakž drží, ale poslední dobou je den ze dne křehčí.

Kevin se odsud odstěhoval i s rodinou, nikdy se nevrátí, to by nikdo nedopustil. Celý Medvědin se usilovně snaží všechny vzpomínky na Kevina zahladit, což — ačkoli by to nikdo nepřiznal — se hodně usnadnilo ve chvíli, kdy si sbalila kufr i Maya. Odstěhovala se až do hlavního města, nastoupila na hudební školu a stal se z ní téměř jiný člověk, takže ti, kdo tu zbyli, mohli

o „skandálu“ mluvit méně a méně, až už skoro nebyl, jako by k němu nikdy nedošlo.

Benji Ovič, kdysi Kevinův nejlepší kamarád, si také sbalil kufr. Ten jeho byl mnohem menší než Mayin, ale Benji ho nesl mnohem déle, ona odjížděla někam, kdežto on jenom odněkud. Ona hledala odpovědi ve světle, on ve tmě, ona v umění, on na dně láhve, a ani jednomu se to moc nedařilo.

Na místě, odkud odešli, mířil HC Medvědín k zániku, ve městě, kde se vždy snilo o nemožném, si už skoro nikdo netroufal snít o ničem. Peter Andersson, Mayin táta, skončil s funkcí sportovního ředitele a úplně opustil svět hokeje. Sponzoři se rozutekli a okresní úřad dokonce uvažoval, že celý klub rozpustí a všechny finance a dotace přenechá Hedu. Teprve na poslední chvíli zachránily Medvědín peníze od zatvrzelých místních podnikatelů. Nový zahraniční majitel továrny uviděl v klubu způsob, jak si naklonit místní obyvatele, a oportunistický politik jménem Richard Theo zavětřil šanci získat hlasy a díky nim se ve správný čas objevil kapitál, kterého bylo právě dost na to, aby zániku klubu zabránil. Zároveň byli vyměněni členové vedení, proběhly porady o „obchodní značce“ klubu a brzy byl hrdě oznámen zbrusu nový „hodnotový základ“ a rozeslány brožury s výzvou: „Sponzorovat HC Medvědín není jen snadné, je to i správné!“

A zcela nepravděpodobně se všechno obrátilo, nejdřív na ledě a poté i mimo něj. Medvědínská trenérka Elisabeth Zackellová, zvaná Zacki, se ucházela o místo v jiném, větším klubu, ale neuspěla, získal ho trenér Hedu, a když z lesa odcházel, vzal s sebou několik nejlepších hedských hráčů. Hed se najednou ocitl bez vůdce a brzy zabředl do spleti intrik a mocenských pŕtek jako každý klub v takové situaci. Zacki mezitím vybudovala v Medvědíně nový tým, z mladíka jménem Bobo udělala svého asistenta a dala dohromady bandu loupežníků v čele s šestnáctiletým Amatem. Teď je Amatovi osmnáct a je s přehledem největší místní hvězda, talent tak velký, že se celou loňskou zimu šuškal, že ho draftují do NHL a bude hrát profesionálně v Severní Americe. V minulé sezoně dominoval každému zápasu, dokud

se na jaře nezranil, a celé město je přesvědčené, že nebýt toho, Medvědín by vyhrál ligu a postoupil. Naopak kdyby Hed zázračně nebudoval v posledních zápasech, čekalo by na něj poslední místo a sestup.

Takže všechno, co se před dvěma lety, kdy odsud odešli Maya a Benji, jevílo naprosto nemožné, bylo najednou pouze otázkou času: zelené město stoupá, červené město upadá. Medvědínu se každý měsíc ozývají noví sponzoři a Hedu ubývají, Medvědín má zrekonstruovaný stadion, kdežto v Hedu se rozpadá střecha. Největší zaměstnavatelé v Medvědíni, továrna a potraviny, vypisují opět volné pozice. Největší zaměstnavatel v Hedu, nemocnice, každý rok propouští. Teď má peníze Medvědín, teď je práce tady, vítězové jsme my.

Chcete to pochopit? Pak musíte pochopit, že jde o víc než o mapy. Seshora nejspíš vypadáme jako dvě obyčejná lesní města, leckdo by řekl, že sotva větší než vesnice, která se od sebe liší pouze tím, že leží na opačných koncích klikaté silnice mezi stromy. Nevypadá ani moc dlouhá, ale rychle zjistíte, že v minusových teplotách a protisměrném větru je to pořádná štreka, a jiné teploty a větry tu neexistují. Nenávidíme Hed a Hed nenávidí nás, a i kdybychom vyhráli všechny zápasy v sezoně a v jednom jediném dostali nakládačku, považovali bychom celý rok za prohraný. Nestačí, že nám se daří dobře, ještě je potřeba, aby se jim dařilo mizerně, pak teprve máme doopravdy radost. Medvědín hraje v zelených dresech s medvědem a Hed v červených s býkem, zní to jednoduše, ale kvůli těm barvám se nedá určit, kde končí problémy s hokejem a začínají všechny ostatní problémy. V celém Medvědíni není dům, který by měl plot natřený načerveno, a v Hedu není ani jeden zelený, ať už se jeho majitel zajímá o hokej, nebo ne, takže nikdo neví, jestli hokejové kluby převzaly své barvy od plotů, anebo naopak. Jestli nenávist zrodila kluby, anebo kluby zrodily nenávist. Nuže, chcete pochopit hokejová města? Pak musíte pochopit, že tady je sport mnohem víc než sport.

Chcete ale pochopit lidi? Doopravdy pochopit? Pak musíte taky pochopit, že brzy přijde strašlivá přírodní katastrofa

a rozbije to, co milujeme. My totiž sice bydlíme v hokejových městech, ale v prvé řadě jsme obyvatelé lesa. Jsme obklopeni stromy a kameny a zemí, která během tisíciletí zažila zrod a vyhynutí živočišných druhů, možná předstíráme, že jsme velcí a silní, ale s planetou se rvát neumíme. Jednoho dne tu začne foukat a celou noc se bude zdát, že už nikdy nepřestane.

Brzy o nás bude Maya zpívat, o nás, kteří máme blízko k divočině kolem sebe i v sobě. Bude zpívat, že její rodné město definují tragédie — ty, které nás postihly, a ty, které jsme si zavinili. Bude zpívat o onom podzimu, kdy se les obrátil plnou silou proti nám. Bude zpívat, že všechny obce jsou součtem svých rozhodnutí a jediné, co nás ve výsledku drží pohromadě, jsou naše příběhy. Bude zpívat:

Začalo to vichřicí

Je nejhorší za celou generaci. Možná to říkáme o každé vichřici, ale tahle se nedá s žádnou jinou srovnávat. Nejprve se mluví o tom, že sníh se asi letos opozdí, ale že větry přijdou dřív, pak srpen skončí dusivým, zlověstným vedrem a hned na začátku září vykopne dveře podzim a teploty sletí volným pádem. Příroda kolem nás je najednou nevypočitatelná a agresivní, jako první to vyčítí psi a lovci, brzy po nich i všichni ostatní. Vnímáme varování, ale vichřice přesto udeří s takovou silou, že nám to vyrazí dech. Převrátí les kořeny vzhůru a zhasne nebe, pustí se do našich domů a měst, jako když dospělý muž bije dítě. Prastaré kmeny se ohnou, ty, které byly neoblomné jako skály, jsou náhle slabé jako stébla trávy pod podrážkou boty, vítr hučí v uších tak hlasitě, že lidé vidí padat stromy, ale neslyší, jak se lámou. Na domech se uvolňují plechy a střešní tašky, létají vzduchem jako ostré projektily pronásledující kohokoli, kdo se právě snaží dopravit domů. Stromy padají přes silnici, takže je nemožné se dostat odsud i sem, následný noční výpadek proudu obě města oslepí a mobilní telefony fungují jen občas. Všichni, kdo se dovolají někomu milovanému, křičí do mluvítko totéž: *nechoď ven, nechoď ven!*

Jeden mladý muž z Medvědína však vyděšeně ujíždí malým autem po úzkých silnicích do hedské nemocnice. Netroufal si opustit domov, ale taky si netroufal v něm zůstat, vedle něj sedí jeho těhotná žena, nadešel její čas, vichřice nevichřice. On se modlí k Bohu jako ateisté v zákopech, ona vykřikne, když se na kapotu nemilosrdně zřítí strom a plech se promáčkne tak prudce, že ji to odhodí stranou. Nikdo je neslyší.

3

Hasiči

Chcete porozumět lidem, kteří bydlí ve dvou hokejových městech? Opravdu porozumět? Pak musíte vědět o tom nejhorším, čeho jsme schopni.

Kolem domu na okraji Hedu vítr neskučí, nýbrž řve. Odletují kusy omítky, podlaha se chvěje tak, že se houpou dresy i vlajky HC Hed rozvěšené všude po zdech. Čtyři děti, které tu bydlí, budou později říkat, že jim připadalo, jako by se je vesmír snažil zabít. Nejstarší z nich je Tess, sedmnáctiletá, potom následuje patnáctiletý Tobias, třináctiletý Ted a sedmiletý Ture. Mají strach jako všechny děti, ale jsou vzhůru a připravené, protože nejsou tak docela jako ostatní děti. Jejich máma je porodní asistentka a táta je hasič, občas mají pocit, že tahle rodina opravdu funguje jedině v krizích. Jakmile si děti uvědomily, co se žene, vyběhly na zahradu a posbíraly nábytek, houpačky a sušák na prádlo, aby jim neproletěly oknem, až si je vítr najde. Táta Johnny utíkal pomáhat na jinou zahradu o kus dál v jejich ulici. Máma Hannah zavolala všem svým známým, aby se zeptala, jestli něco nepotřebují. Těch hovorů bylo hodně, protože znali všechny, oba dva se narodili a vyrostli v Hedu, a jelikož on dělá na hasičské stanici a ona v nemocnici, nenašel by se nikdo, kdo by je neznal. Tohle je jejich město, učili své děti jezdit na kole na stejných pláccích mezi domy, kde se kdysi učili oni sami, a vychovávají je podle

jednoduchých zásad: miluj svou rodinu, tvrdě pracuj, raduj se, když HC Hed vyhraje, ale ještě víc se raduj, když HC Medvědín dostane na frak. Pomáhej tomu, kdo potřebuje pomoc, buď dobrý soused a nikdy nezapomeň, odkud pocházíš. To poslední je neučí tím, že to říkají, nýbrž tím, že se tak chovají. Učí je, že hádat se můžou o čemkoli, ale když jde do tuhého, musejí držet pospolu, protože sám nemá člověk šanci.

Vichřice za oknem přerušila jinou vichřici v tomto domě, rodiče se už zase hádali, a tentokrát hodně. Hannah, malá drobná žena, stojí u okna v kuchyni, kouše se do tváří a masíruje si modřiny. Je vdaná za blbce. Johnny je vysoký a ramenatý, má hustý plnovous a těžké pěsti, když ještě hrával hokej, býval známý tím, že jako první zahazoval rukavice a šel se rvát, rozzuřený býk v emblému HC Hed by klidně mohl být jeho karikaturou. Je výbušný a paličatý, staromódní a předsudečný, je to typický rozjívěný školák, který nikdy pořádně nedospěl. Hrál hokej tak dlouho, jak mu to hokej dovolil, a pak se stal hasičem, jednu šatnu vyměnil za jinou a nepřestával ve všem soutěžit: kdo víc uzvedne v benčpresu, kdo rychleji proběhne lesem, kdo vypije na grilovače víc piv. Hannah od prvního společného dne věděla, že to, co je okouzující, se jednou může stát nebezpečným, kdo neumí prohrávat, bývá agresivní a vášnivá povaha se snadno mění v násilnou. „Dlouhý doutník, ale velký soudek s prachem, takoví lidé jsou nejhorší,“ říkával její tchán. V předsíni stojí váza, která se kdysi rozletěla na sto kousků a pak byla pečlivě znovu slepena, aby Hannah nezapomněla.

Johnny se vrátí ze zahrady. Podívá se na ni, aby zjistil, jestli je pořád ještě naštvaná. Takhle končí jejich hádky vždycky, protože je vdaná za blbce a ten ji nikdy neposlouchá, vždycky se něco rozbije.

Hannah často myslí na to, jak Johnny rád budí dojem, že je tvrděák, ale přitom umí být neuvěřitelně citlivý a křehký. Když HC Hed dostane výprask, chová se, jako by ho dostal on. Když místní noviny na jaře napsaly, že „HC Medvědín reprezentuje moderní svět, kdežto HC Hed zastaralost a zaostalost“,

bral si to osobně, jako by se v nich psalo, že celý jeho život a všechny jeho hodnoty jsou špatné. Klub je město a město je jeho rodina, proto je Johnny bezbřeze loajální, a to ho neustále nutí do extrémů. Pořád dělá drsnáka, nikdy nemá strach, vždycky jako první běží přímo ke katastrofě.

Před pár lety zuřily v zemi strašné lesní požáry, Hedu i Medvědinu se vyhnuly, ale pár hodin jízdy odsud to bylo opravdu zlé. Johnny a Hannah měli dovolenou s dětmi, první po dlouhé době, právě jeli k vodě na jih, když uslyšeli v rádiu zprávy. Hádky vypukla ještě dřív, než zazvonil telefon, protože Hannah věděla, že až zazvoní, Johnny okamžitě otočí auto zpátky. Děti se krčily na zadních sedadlech minibusu, protože už to všechno znaly: pořád stejné hádky, stejný křik, stejné zaťaté pěsti. Vdaná za blbce.

Televizní zprávy každý den, kdy Johnny zasahoval u požárů, vysílaly horší a horší záběry, každý večer musela Hannah předstírat, že se vůbec nebojí, zatímco děti usínaly s pláčem, a každou noc se sama hroutila u okna v kuchyni. Nakonec se vrátil domů, trvalo to zhruba týden, ale jí to připadalo jako sto týdnů, byl vyhublý a tak špinavý, že se zdálo, že tu špínu z kůže nikdy docela nesmyje. Stála v kuchyni a viděla ho, jak u křižovatky vystupuje z auta a belhá se k domu, jako by se měl každou chvíli rozsypat v hromádku prachu. Vrhla se ke dveřím, ale děti už ho taky zpozorovaly, seběhly schody, procpaly se kolem ní a zakopávaly o sebe navzájem. Hannah zůstala u okna a dívala se, jak se vrhají Johnnymu do náruče a věší se na jeho obrovité tělo jako opice: Tobias a Ted kolem krku, Tess na záda a malý Ture mu jen tak vlál na ruce. Jejich táta byl zasviněný, zpocený a vyčerpaný, ale přesto všechny čtyři zvedl a odnesl je do domu, jako by nic nevěděly. V noci spal na matraci v Tureho pokoji, skončilo to tak, že si tam odtáhly matrace i ostatní děti, trvalo čtyři noci, než si ho Hannah urvala pro sebe. Než ucítila na těle jeho paže a mohla znovu dýchat do jeho pyžama. Poslední ráno už tak žárčila na svoje vlastní děti a tak se zlobila sama na sebe a měla tak plné zuby toho, jak v sobě pořád dusí emoce, že hodila na zem tu pitomou vázu.

Potom ji zase slepila a nikdo z rodiny se na ni neodvažoval promluvit, dokud s tím nebyla hotová. Nakonec si její muž sedl na zem k ní, jako vždycky, a zašeptal: „Nezlob se, nesnesu, když se na mě zlobíš.“ S pocitem, jako by se jí zasekly hlasivky, ze sebe vysoukala: „Vždyť to vůbec nebyl tvůj požár, miláčku, vždyť vůbec nehořelo TADY!“ Opatrně se k ní naklonil, cítila jeho dech, když jí líbal dlaně, a pak řekl: „Všechny požáry jsou moje požáry.“ Jak jen toho blbce za to nenáviděla i zbožňovala. „Tvůj úkol je vrátit se domů. Tvůj jedinej úkol je vrátit se domů,“ připomněla mu a nato se Johnny usmál: „Copak tady nejsem?“ Ze všech sil ho praštila do ramene. Potkala už hodně blbců, co si mysleli, že by vběhli do ohně jako první, aby někoho zachránili, ale jenom ten její blbec je takovej blbec, že to opravdu dělá. Takže mezi nimi pokaždé, když Johnny odjíždí, proběhne stejná hádka, protože se Hannah na sebe pokaždé stejně zlobí, že se tolik bojí. Vždycky to skončí tak, že něco rozbije. Tehdy vázu, dnes svoje klouby prstů. Když začala vichřice a Johnny si okamžitě odešel nabít telefon, aby byl připravený, vši silou bouchla pěstí do kuchyňské linky. Teď si masíruje modřiny a nadává. Chce, aby Johnny jel, jenom ji to štve a tímhle způsobem si ulevuje.

Johnny vejde do kuchyně, Hannah ucítí na zátylku jeho vousy. On si o sobě myslí, jak je drsný a tvrdý, jenže je z nich všech nejcitlivější, proto taky nikdy neodporuje, když na něj Hannah křičí. Vichřice buší do oken a oba dva vědí, že co nevidět zazvoní telefon, on bude muset jet a ona se zase naštve. „Až přijde den, kdy se na tebe přestane zlobit, tak se začni bát, protože to bude znamenat, že už tě nemiluje,“ řekl Johnnymu na svatbě jeho otec. „Ta ženská má v sobě dlouhej doutnák, ale velkej soudek s prachem, dávej si pozor!“ zasmál se pak.

Hannah je možná vdaná za blbce, ale sama je taky dost pako, její nálady dohánějí Johnnyho na pokraj vysílení a její chaotičnost k šílenství. Johnny panikaří, jakmile nejsou věci patřičně uspořádané tak, aby věděl, kde co leží, což platí pro hasičský vůz, šatní skříň i zásuvku v kuchyni, jenomže se oženil s osobou, která ani nepovažuje za nutné mít svoje stálé místo v posteli.

Hannah si klidně lehne jeden večer na jednu stranu postele a další večer na druhou, prostě jen tak, a on vůbec neví, co ho má frustrovat dřív. Kdo, sakra, nemá svoje stálé místo v posteli? Navíc chodí Hannah dovnitř v botách a neumývá po sobě umyvadlo a dává příborové nože místo kráječů sýra a naopak, takže z každé snídaně je detektivka. Ta ženská je horší než děti.

Ale teď natahuje ruku a vplétá prsty do jeho vousů, jeho paže ji svírají kolem pasu, a v takových chvílích je všechno fuk. Vzájemně se znají. Hannah se smířila s tím, že život s hasičem má svůj rytmus, který ostatní lidé nikdy nepochopí. Například se naučila čurat potmě, protože když spolu bydleli teprve krátce a ona v noci rozsvítila, Johnny se probudil a myslel si, že to bliká poplach na stanici. Vyskočil z postele, oblékl se a už byl u auta, když ho Hannah dohonila jenom v kalhotkách a ptala se ho, co to, krucinál, vyvádí. Trvalo několik zmatečných nocí, než pochopila, že Johnny si na tohle její počínání nezvykne, a že by v hloubi duše ani nechtěla, aby si zvykl.

Johnny je z těch, kteří běží vstříc ohni. Bez váhání, bez otáček, prostě běží. Takoví lidé jsou vzácní, ale když je potkáte, poznáte je.

Aně je osmnáct let. Dívá se z okna tátova domu na okraji Medvědína. Mírně kulhá, nedávno si na tréninku bojových umění poranila koleno, protože nějaký stejně starý kluk utrousil, že holky neumějí pořádně kopat. Prokopla mu žebro a dala mu kolenem do hlavy, lebku měl sice prázdnou, ale bohužel tvrdou, proto teď Ana kulhá. Vždycky měla tělo rychlé jako blesk, ale myslelo jí to pomaleji, špatně se vyzná v lidech, ale o to líp umí číst v přírodě. Vidí, jak se za oknem pohybují stromy, viděla je už ráno, věděla dřív než většina ostatních, že se žene vichřice. Děti otců, kteří jsou dobří lovci, se takové věci časem naučí vycítit, a v celém kraji nebyl lepší lovec než její táta. Ten chlap trávil v lese tolik času, že kolikrát zapomínal, jaký je rozdíl mezi loveckou vysílačkou

a telefonem, takže když mu někdo zavolal domů, říkal za každou větou „přepínám“. Ana se naučila plížit a chodit po lese, protože to byl jediný způsob, jak být s ním. Les byl jejím hřištěm i školou, otec ji učil o divokých stvořeních a neviditelných silách na zemi a ve vzduchu. Byl to jeho dar z lásky. Když byla malá, ukazoval jí, jak se stopuje a strílí, a když byla starší, bral ji s sebou na pátrání, kdykoli mu zavolali z úřadu, že někdo autem srazil zvíře a že je potřeba zraněné zvíře najít a utratit. Když žijete obklopeni lesem, naučíte se ho chránit, ale taky v něm hledat ochranu. Nakonec se těšíte na stejné věci jako rostliny, na jaro a slunce, ale zároveň se stejných věcí bojíte: přirozeně ohně, ale ještě víc větru. Vítr se totiž nedá zastavit ani uhasit, neskloní se před kmenem ani kůží, vítr drtí a láme a vraždí, co se mu zachce.

Takže Ana slyšela nečas v korunách stromů a vnímala ho v hrudi, ještě když všude vládlo ticho a klid. Napustila vodu do všech kbelíků a věder, přinesla ze sklepa plynový vaříč, vložila nové baterky do čelovek, připravila svíčky a zápalky. Nakonec několik hodin štípala dříví, mechanicky a odhodlaně, a nosila ho do obýváku. Teď když už vichr zuří nad Medvědínem, zavírá Ana dveře a okna, s velkým rachotem myje nádobí v kuchyni a poslouchá na kazeťáku písničky své nejlepší kamarádky Mayi, protože její hlas uklidňuje Anu a všechny Aniny všední zvuky uklidňují psy. Když byla malá, chránili oni ji, ale teď je to naopak. Pokud se zeptáte Mayi, kdo je Ana, odpoví vám: „Válečnice.“ Ale neřekne to jen proto, že Ana umí dát každému přes držku, nýbrž mnohem víc proto, že život se snaží dávat přes držku Aně už od jejího narození, ale nemá šanci. Ana je neporazitelná.

Chodí do posledního ročníku medvědínského gymnázia, ale už dlouho je dospělá, dcery otců, kteří se schovávají na dně láhve, rostou rychleji. Když byla Ana malá, učil ji táta udržovat oheň v krbu, vždycky přiložit polínko ve správnou chvíli, aby nikdy úplně nevyhasl. Když má táta svoje období, trvající někdy dny, jindy měsíce, udržuje si hladinku úplně stejným způsobem. Nevzteká se, dokonce ani nehuláká, jen prostě nikdy docela nevystřízliví. Celou tuhle vichřici prospí, bude chrápat na židli

v obýváku mezi Aninými zápasnickými poháry, na které je tolik pyšný, a jejími fotkami z dětství, z nichž Ana velmi pečlivě vystříhla mámu. Je tak opilý, že neslyší zvonit telefon. Ana myje nádobí, zvýší si na kazetáku hlasitost, psi jí leží u nohou a taky nic neslyší. Telefon zvoní a zvoní a zvoní.

Nakonec zazvoní zvonek u dveří.

„To nic není, jenom trošku fouká,“ šeptá Johnny. Hannah se tomu snaží věřit. Teď Johnny nepojede hasit požár, teď s ostatními hasiči vezme motorovou pilu a bude klestit silnici od padlých stromů, aby projeli záchranáři a pečovatelská služba. Být hasičem znamená být z devadesáti procent dřevorubcem, bručí většinou Johnny, ale Hannah ví, že je na to hrdý. Johnny patří k tomuhle lesu.

Hannah se otočí, stoupne si na špičky, kousne ho do tváře a jemu se podlomí kolena. Johnny je největší a nejsilnější skoro v každé místnosti, do které vstoupí, ale dobře ví, ať už si o tom ostatní myslí cokoli, že kdyby na druhé straně ohně byly jeho děti, skočila by pro ně Hannah rychleji než on. Je složitá a bouřlivá a hubatá a věru není lehké se jí zavděčit, ale Johnny ji miluje především pro její brutálně nekompromisní ochranný instinkt. „Pomáháme, komu můžeme,“ šeptá mu vždycky do ucha v těch nejhorších dnech poté, co buď Johnny, anebo ona o někoho v práci přijdou. On jako hasič musí být připraven dívat se na smrt ve všech podobách, ale ona, porodní asistentka, ji vídá v těch úplně nejhorších chvílích: v prvních vteřinách života. Když říká ta slova, vkládá do nich jak útěchu, tak připomínku jejich společné povinnosti. Pomáháme, pokud můžeme, kdy můžeme, komu můžeme. Jsou práce tohoto druhu, ale také lidé tohoto druhu.

Johnny ji pomalu pustí, nikdy si nezvykne, že taková hádavá bordelářka s ním pořád ještě dovede takhle zamávat. Jde zkontrolovat, jestli se jeho telefon nabíjí, a ona ho dlouho sleduje, ni-

kdy si nezvykne, že takovému otravnému pedantovi i po dvaceti letech stačí, aby se na ni jedinkrát podíval, a ona zatouží servat z něj šaty.

Hannah uslyší z předsíně telefon. Je to tady. Zavře oči, zakleje a slíbí si, že se s ním nebude hádat. Johnny jí nikdy neslibuje, že se vrátí domů v pořádku, protože to by nosilo smůlu. Vždycky jen opakuje, že ji miluje, pořád dokola, a ona odpovídá: „Ještě aby ne.“ Telefon nepřestává zvonit, napadne ji, že Johnny bude asi na záchodě, když to nebere, a tak zakřičí jeho jméno, protože okenní skla drncí v tom větru už tak, že z toho zaléhají uši. Děti stojí seřazené na schodech, aby ho objaly na rozloučenou. Tess drží své tři mladší bratry kolem ramen: Tobiase, Teda, Tureho. Tátovi připadalo hloupé, aby všichni začínali na stejné písmeno, ale když se do sebe s mámou zamilovali, dohodli se, že ona pojmenuje děti a on pojmenuje psy. Žádné psy si nikdy nepořídili. Hannah byla vždycky lepší vyjednačka.

Ture brečí do Tessina svetru, nikdo ze sourozenců ho neokřikne, aby přestal. Taky brečeli, když byli menší, protože člověk nemůže jen tak „mít v rodině hasiče“, takhle to nefunguje, v takovém případě je totiž hasič i každý člen rodiny. Nemá ten luxus, aby si myslel „nám se tohle nestane“, dobře ví, jak to je. Dohoda rodičů zní tudíž jednoduše: nikdy se nevystavovat nebezpečí oba současně. Dětem vždycky musí jeden zůstat, kdyby došlo na nejhorší.

Johnny stojí v předsíni a mluví do telefonu čím dál hlasitěji, nakonec křičí, ale nikdo se neozývá. Pomyslí si, že asi zmáčkl špatné tlačítko, podívá se do historie hovorů, ale zjistí, že naposledy mluvil před deseti minutami se svou matkou a potom už mu nikdo nevolal. Ozve se ještě několik vyzváněcích tónů, než mu dojde, že to nezvoní jeho telefon, ale její. Hannah ho zmateně vezme do ruky, hledí na číslo, pak uslyší ve sluchátku svého šéfa. Třicet vteřin nato se rozběhne.

Chcete pochopit lidi? Doopravdy nás pochopit? Pak musíte vědět o tom nejlepším, čeho jsme schopni.